

Penmail

Jaargang 1, nr. 1 - Januari 2006

Uitgave: Werkgroep Kinderhandschrift

Redactie: Dick Schermer

Gratis kwartaalblad met informatie over kinder- en jeugdschrift

Doel en doelgroep

Met deze Penmail willen we mensen met belangstelling voor het schrift van kinderen en jeugdigen regelmatig informeren.

We vermoeden dat er bij meerdere groepen behoefte bestaat aan regelmatige informatie op dit gebied: Schrijfpedagogische Hulpverlening (SPH), Vereniging van Leraren Schoonschrijven en Machineschrijven (VLSM), Nederlandse Orde van Grafologen (NOG), Landelijke Bond van Remedial Teachers (LBRT), Onderwijsadviesdiensten (schrijfspecialisten), schrijftherapeuten.

Afbakening

Penmail zal zich vooral richten op de volgende terreinen: Schrijfonderwijs, schrijfmethoden, schrijfmateriaal, schriftontwikkeling, schrijftests, verband tussen handschrift en persoonlijkheid, pedagogische grafologie.

Informatie op het gebied van krabbels, tekeningen en kalligrafie vallen buiten onze doelstelling.

Presentatie

We stellen ons voor in Penmail enige afwisseling in de informatie aan te brengen. Nu eens zal er naar een uitgave worden verwezen. Dan weer is er een bespreking, of volgt de letterlijke weergave.

Het kind van vijf tot tien jaar

De bekende Arnold Gesell heeft in zijn boek "The Child from Five to Ten" (1977) de schrijfontwikkeling van kinderen beschreven. Vanaf het vierde tot en met het negende levensjaar vermeldt hij, per jaar, hun verbazingwekkende vooruitgang bij deze culturele vaardigheid.

Een kopie van de Nederlandse samenvatting (2A4) staat op onze website.

Leren schrijven

In haar Kleine ontwikkelingspsychologie II – de schoolleeftijd (1992) heeft Rita Kohnstamm een interessant hoofdstuk gewijd aan wat leren schrijven zoal vooronderstelt en inhoudt.

Een kopie van de samengevatte gegevens (2A4) staat op onze website.

Hoe de aanwezigheid van specifieke leermoeilijkheden handschrift kan beïnvloeden

In The International Graphologist (augustus 2005) onderzoekt Pam Dobson alle letters van het alfabet op hun schrijfcomplexiteit. Veel letters blijken verre van eenvoudig te produceren. Een interessante praktijkbijdrage. Het vertaalde artikel (3A4) staat op onze website..

Schrijf op ... Maar hoe?

In Praxisbulletin 4 (december 2003) verscheen een welkome bijdrage van Else Kooijman over richtingversjes als hulpmiddel bij het aanleren van de letters. De nadruk ligt op de verbale ondersteuning bij het leren schrijven.

What do the individual colours symbolise and how do they relate to ink choice?

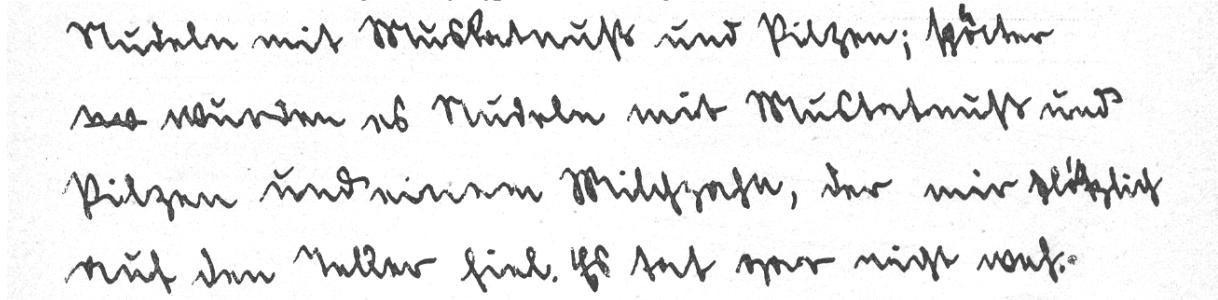
In dezelfde aflevering van The International Graphologist (augustus 2005) wijdt Barbara Weaver een degelijk artikel (5 A4) aan het gebruik en de symboliek van kleuren. Het lijkt bepaald geen toeval, dat in ons onderwijs aan blauwe inkt de voorkeur werd en wordt gegeven!

KINDERSCHRIFTEN

Een nieuwe grafologische serie van Dr. Max Pulver

Een elfjarige

Reeds de leeftijd van de schrijver zal verrassen. Deze elfjarige toont een duidelijkheid in dispositie (ruimteverdeling) en een beheersing van schrijfbeweging (aanpassing van bovenlengten en onderlengten aan de middenzoneletters), die niet alleen volledige schrijffrijtheid

Het linkshellende schrift heeft hier vooral de betekenis van zich op beschouwende wijze toewenden tot de innerlijke wereld. Daaraan beantwoordt terughoudendheid tegenover het uiterlijke en afwending van de onbekommerde expansie van de normale, kinderlijke bewegingsdrang, die hier ook om redenen van gezondheid medebepaald is.

De subtiele veranderingen in de hoogte van de kleine letters (in de middenzone) met hun inslag van arcadevorm wijzen op een zeer uitgesproken gevoeligheid, die voor zijn bescherming al van de sociale omgangsvormen gebruikmaakt. Bij alle innerlijke dynamiek laat dit karakter in wording echter een zelfbeheersing en een voorzichtige zelfcontrole (linkshelling en klein lengteverschil) zien, die de intieme gevoelsveranderingen moeten compenseren. Afzonderlijke aanlappingsen doen nervositeit en kleine kinderlijke onzekerheden bij de schrijver vermoeden. De behandeling van de tekens getuigt van geestelijk opnamevermogen, dat bereid is om zich in verstandelijke energie om te zetten.

Interessant is hier de vanzelfsprekende eenvoud van de vormen, die van een verrassend abstractievermogen blijkt geeft. Als de geestelijke dynamiek algemene begaafdheid tot gevolg heeft, dan wijst dit hier (in de vormvereenvoudiging) op een mathematisch-filosofi-

en dus een leeftijd van 13 tot 14 jaar doet vermoeden, maar een behoorlijke kalmte, waarnemingsvermogen en harmonie, zoals anders bij een veel verder ontwikkelingsstadium behoort, door heel veel mensen echter in het algemeen nooit wordt bereikt.

sche aanleg, die door de hoekige inzet van menige ophaal, hier bijvoorbeeld bij de E, een aanvullende nuance bij het rekenkundige krijgt.

Zoals mij door zijn moeder werd bevestigd, heeft dit bijzonder aardige en zeer gevoelige kind merkwaardig genoeg een voorliefde voor geldzaken, zowel theoretisch in de zin van een duidelijk inzicht in economische en financiële operaties, als praktisch, terwijl het volgens de school graag stortingen op zijn spaarboekje doet of anders kleine transacties verricht. Natuurlijk werkt hier het vaderlijke voorbeeld mee. Zijn vader heeft een hoge positie bij de overheid gehad en is nu financier. De jongen wordt echter op geen enkele manier in deze richting bewust beïnvloed.

De merkwaardige vettigheid van het hele schrift is niet alleen tot bijvoorbeeld het gebruik van een zachte vulpen te herleiden, maar wijst in verband met de te zware boventekens op een overbelasting van het hart. Van medische zijde werd dan ook een druppelhart vastgesteld; bij de sterke groei van het kind is dit orgaan overbelast en ook te klein. Waarschijnlijk in verband hiermee blijkt astma.

Nu is de voorzichtige terughoudendheid in de bewegingen vanuit een nieuwe kant te verklaren: het kind moet zich lichamelijk ontzien.

Bron:

Guggenbühl und Huber's Schweizer Spiegel, Ein Monatschrift für Jedermann, Nr. 1, Oktober 1929